

مباحث کاربردی در مدیریت منابع انسانی

دکتر مجید رمضان

زهرا مختاری

سید علی اکبر موسوی نژاد نائینی

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

مباحث کاربردی

در مدیریت منابع انسانی

تألیف:

دکتر مجید رمضان

دانشیار دانشگاه صنعتی مالک اشتر

زهرا مختاری

سید علی اکبر موسوی نژاد نائینی

انتشارات موجک

سرشناسه: رمضان، مجید، - ۱۳۶۰

عنوان و نام پدیدآور: مباحث کاربردی در مدیریت منابع انسانی / تالیف مجید رمضان، زهرا مختاری، سیدعلی اکبر موسوی نژاد نائینی.

مشخصات نشر: تهران: انتشارات موجک، ۱۴۰۰.

مشخصات ظاهری: ۱۹۸ ص.: مصور(رنگی)، جدول(رنگی)، نمودار(رنگی).
شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۹۹۴-۴۳۴-۷

وضعیت فهرست نویسی: فیبا

موضوع: نیروی انسانی - مدیریت

موضوع: Manpower planning

موضوع: کارکنان - مدیریت

موضوع: Personnel management

موضوع: نیروی انسانی - حسابداری

موضوع: Manpower -- Accounting

شناسه افروده: مختاری، زهرا، ۱۳۵۸ -

شناسه افروده: موسوی نژاد نائینی، سیدعلی اکبر، ۱۳۵۷ -

رده بندی کنگره: HF ۵۵۴۹/۵

رده بندی دیوبی: ۶۵۸/۳۰۱

شماره کتابشناسی ملی: ۸۷۷۰۶۱۸

انتشارات موجک

واتساپ: ۰۹۳۶۳۰۳۱۲۵۸

کanal: telegram.me/mojak1

تلفن مرکز پخش: ۰۲۱۶۶۴۲۹۷۳۳ - ۰۲۱۶۶۱۲۷۵۹۳ - ۰۲۶۳۲۷۰۵۳۱۸

ایمیل: mojakpublication@yahoo.com

سایت: www.mojak.ir

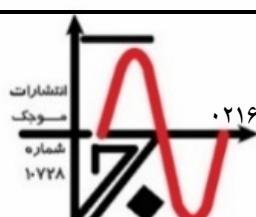
عنوان: مباحث کاربردی در مدیریت منابع انسانی

تالیف: دکتر مجید رمضان، زهرا مختاری، سیدعلی اکبر موسوی نژاد نائینی

مشخصات ظاهری: ۱۹۸ صفحه، قطعه وزیری

چاپ اول: زمستان ۱۴۰۰، تیراژ: ۵۰۰ جلد

قیمت: ۱۰۱۰۰۰ ریال، شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۹۹۴-۴۳۴-۷

کلیه حقوق مادی و معنوی این اثر برای انتشارات موجک محفوظ است. هیچ شخص حقیقی و حقوقی حق چاپ و تکثیر این اثر را به هر شکل و صورت اعم از فتوکپی، چاپ کتاب و ... را ندارد. متخلفین به موجب بند ۵ ماده قانون حمایت از ناشرین تحت پیگرد قانونی قرار می‌گیرند.

فهرست مطالب

صفحه

عنوان

۱	فصل اول: ارزشیابی عملکرد
۱	۱- مقدمه
۲	۲- تعاریف و مفاهیم ارزشیابی عملکرد
۴	۳- فرایند ارزشیابی- ارزشیابی نتیجه کار یا ارزشیابی کارکنان؟
۶	۴- اهداف کلان و مزایای حاصل ارزشیابی عملکرد
۱۰	۵- ارزشیابی عملکرد توسط چه کسانی قابل اجرا می باشد؟
۱۳	۶- خصوصیات شخصیتی ارزیاب
۱۵	۷- زمان ارزشیابی
۱۶	۸- روش‌ها و نظمات ارزشیابی
۱۷	۱-۸-۱ روش درجه بندی
۱۸	۲-۸-۱ روش مقایسه فرد با فرد (مقایسه زوجی)
۱۹	۳-۸-۱ روش مقیاسی یا درجه بندی نموداری
۲۰	۴-۸-۱ روش توزیع اجباری
۲۱	۵-۸-۱ روش انتخاب اجباری
۲۱	۶-۸-۱ روش چک لیست یا فهرست وارسی
۲۲	۷-۸-۱ روش مقیاس‌های مبتنی بر رفتار (BARS)
۲۳	۸-۸-۱ روش ثبت وقایع حساس
۲۳	۹-۸-۱ روش مدیریت بر مبنای هدف

۹-۱	موانع ارزشیابی صحیح.....	۲۴
۱۰-۱	خطای هاله‌ای ارزشیابی عملکرد کارکنان.....	۲۵
۱۱-۱	نکاتی که باید در حین تکمیل فرم ارزشیابی مدنظر داشت.....	۲۶
۱۲-۱	وظایف سرپرست در ارزشیابی.....	۲۷
۱۳-۱	اشتباهات مدیران منابع انسانی در باب مدیریت عملکرد و ارزشیابی کارکنان.....	۲۸
۱۴-۱	رابطه ارزشیابی و بهبود عملکرد.....	۳۳
۱۴-۱-۱	تشخیص مشکلات عملکرد	۳۳
۱۴-۱-۲	یک الگوی هفت عامله در ارزشیابی عملکرد	۳۳
۱۵-۱	نکاتی در بررسی نتایج ارزشیابی	۳۵
	منابع.....	۳۷

فصل دوم: حقوق و دستمزد.....	۴۱	
۱-۱	تاریخچه حقوق و دستمزد	۴۱
۱-۲	پیشینه نظام حقوق و دستمزد در ایران.....	۴۲
۱-۳	حقوق و دستمزد از دیدگاه اسلام	۴۲
۱-۴	زمان پرداخت حقوق و دستمزد.....	۴۴
۱-۵	پرداخت‌های تشویقی	۴۴
۱-۶	انواع طرح پرداخت.....	۴۵
۱-۷	پاداش در مقابل تشویق	۴۶
۱-۸	پیوند عملکرد و پرداخت	۴۸
۱-۸-۱	عدالت توزیعی	۴۸
۱-۸-۲	عدالت رویه‌ای	۴۹
۱-۸-۳	عدالت تعاملی	۵۰
۱-۹	مفهوم شناسی و اهمیت پاداش	۵۱
۱-۱۰	انواع پاداش	۵۲

۱۱-۲ سیستم‌های پاداش	۵۳
۱۲-۲ مدیریت پاداش	۵۴
۱۳-۲ طراحی استراتژی‌های مدیریت پاداش	۵۵
۱۴-۲ معیارهای پاداش	۵۶
۱۵-۲ نظریه‌های حقوق و دستمزد	۵۹
۱-۱۵-۲ مفهوم قیمت مرجع	۵۹
۲-۱۵-۲ مفهوم دستمزد مرجع	۵۹
۳-۱۵-۲ کاربرد دستمزد مرجع	۶۰
فصل سوم: تعالی سرمایه‌های انسانی	۶۵
۳- نیروی انسانی در تعالی سازمانی	۶۵
۲- منابع انسانی در مدل تعالی سازمانی	۶۶
۳- فرآیندها و زیرفرآیندها	۶۶
۴- ارزش‌ها و مفاهیم بنیادین مدل تعالی	۶۸
۵- مشارکت و توسعه کارکنان	۶۸
۶- معرفی مدل تعالی EFQM	۶۹
۷- معرفی چند نظام مدیریتی مرتبط با منابع انسانی در مدل EFQM	۷۳
۱-۷-۳ نظام مدیریت مشارکتی	۷۳
۲-۷-۳ مدیریت مشارکتی به مفهوم چیست؟	۷۴
۳-۷-۳ آموزش کارکنان در سازمان‌ها	۷۵
۴-۷-۳ سازمان یادگیرنده	۷۷
۵-۷-۳ آموزش خودگردان	۷۷
۶-۷-۳ رشد تخصصی مدیران ارشد در سازمان یادگیرنده	۷۸
۷-۷-۳ گروه‌های بهبود	۷۸
۸-۷-۳ تعریف گروه بهبود کیفیت (QCC)	۷۹

۷۹	۹-۷-۳ اهداف تشکیل گروه بهبود کیفیت
۸۱	منابع
۸۳	فصل چهارم: حسابداری منابع انسانی
۸۳	۴-۱ مقدمه
۸۶	۴-۲ تاریخچه حسابداری منابع انسانی
۸۹	۴-۳ حسابداری منابع انسانی چیست؟
۸۹	۴-۳-۱ هزینه‌ها
۹۰	۴-۳-۲ هزینه‌های اولیه
۹۰	۴-۳-۳ هزینه‌های جایگزینی
۹۲	۴-۴ شاخص‌های عملکردی کارکنان
۹۲	۴-۴-۱ شاخص‌های داخلی
۹۳	۴-۴-۲ شاخص‌های خارجی
۹۴	۴-۵ جنبه‌های اسمی منابع انسانی
۹۵	۴-۵-۱ سرمایه‌گذاری در منابع انسانی
۹۷	۴-۵-۲ ارزش منابع انسانی
۹۸	۴-۶ الگوهای حسابداری منابع انسانی
۹۹	۴-۶-۱ الگوی کل سازمان
۹۹	۴-۶-۲ الگوی ارزش‌گذاری پاداش‌های تصادفی
۱۰۰	۴-۶-۳ نظریه ارزش اقتصادی (ارزش فعلی)
۱۰۰	۴-۶-۴ نظریه ارزش جایگزینی
۱۰۲	۴-۶-۵ نظریه ضریب ارزش
۱۰۳	۴-۶-۶ نظریه‌ی مزایده
۱۰۴	۴-۷-۶ بهای تمام شده‌ی تاریخی
۱۰۵	۴-۷ ثبت دارایی‌های انسانی

۱۰۶	۱-۷-۴ دلایل مخالفت از ثبت مخارج سرمایه‌ای در بخش دارایی
۱۰۷	۲-۷-۴ اصل محافظه کاری
۱۰۸	۴-۸ گزارش دارایی‌های انسانی
۱۰۸	۱-۸-۴ روش‌های گزارشگری
۱۱۰	۴-۸-۴ استهلاک منابع انسانی
۱۱۱	۴-۳-۸-۴ احتمال ترک خدمت کارکنان
۱۱۱	۴-۴ مشکلات و انتظارات
۱۱۲	۴-۹-۴ حسابداری منابع انسانی در ایران
۱۱۲	۱-۹-۴ تاریخچه
۱۱۳	۴-۲-۹-۴ چالش‌های حسابداری منابع انسانی در ایران
۱۱۳	۴-۳-۹-۴ اهمیت حسابداری منابع انسانی در ایران
۱۱۶	۴-۱۰-۴ نتیجه‌گیری
۱۱۶	منابع لاتین
۱۱۷	منابع فارسی

۱۱۹	فصل پنجم: طراحی شغل و سازمان کاری
۱۱۹	۱-۵ مقدمه
۱۲۰	۵-۲ طراحی شغل چیست؟
۱۲۰	۵-۳ عوامل طراحی شغل
۱۲۲	۵-۴ طراحی شرایط محیطی-ارگونومی
۱۲۳	۵-۴-۱ طراحی ارگونومیک محیط
۱۲۳	۵-۴-۲ دمای محیط کار
۱۲۴	۵-۴-۳ سطوح روشنایی
۱۲۴	۵-۴-۴ سطوح نویز
۱۲۴	۵-۴-۵ ارگونومی در دفتر کار

۶-۵ طراحی ارتباطات انسان-طراحی ارگونومیک محل کار	۱۲۷
۷-۵ جنبه‌های آنتروپومتری (مربوط به اندازه‌ی فیزیکی بدن انسان)	۱۲۷
۸-۵ طراحی تخصیص وظایف- تقسیم نیروی کار	۱۲۹
۹-۵ روش‌های طراحی شغل - مدیریت علمی	۱۳۱
۱۰-۵ تفسیر انتقادی	۱۳۳
۱۱-۵ مطالعه‌ی روش	۱۳۴
۱۲-۵ اندازه‌گیری کار در طراحی شغل	۱۳۸
۱۳-۵ زمان‌های پایه	۱۳۸
۱۴-۵ مطالعه‌ی زمان	۱۳۹
۱۵-۵ زمان‌های استاندارد	۱۴۰
۱۶-۵ زمان فوق العاده	۱۴۱
۱۷-۵ سایر تکنیک‌های اندازه‌گیری کار	۱۴۳
۱۸-۵ تفسیر انتقادی	۱۴۴
۱۹-۵ طراحی برای تعهد شغلی- رویکردهای رفتاری برای طراحی شغل	۱۴۵
۲۰-۵ گردش شغل	۱۴۷
۲۱-۵ توسعه‌ی شغل	۱۴۸
۲۲-۵ غنی سازی شغل	۱۴۸
۲۳-۵ توانمندسازی	۱۴۹
۲۴-۵ کار تیمی	۱۵۱
۲۵-۵ تیم به عنوان یک ابزار سازمانی	۱۵۱
۲۶-۵ تفسیر انتقادی	۱۵۲
۲۷-۵ کار انعطاف پذیر	۱۵۳
۲۸-۵ انعطاف پذیری مهارت‌ها	۱۵۳
۲۹-۵ انعطاف پذیری زمان	۱۵۴
۳۰-۵ انعطاف پذیری مکان- دور کاری	۱۵۵

۳۱-۵ درجات دور کاری	۱۵۵
۳۲-۵ تفسیر انتقادی	۱۵۶
۳۳-۵ کترل در برابر تعهد	۱۵۷
۳۴-۵ پاسخ کوتاه به سؤالات کلیدی	۱۵۸
فصل ششم: الگوی عارضه یابی انگیزش در منابع انسانی.....	۱۶۱
۱-۶ مفاهیم و تعاریف عارضه یابی	۱۶۱
۲-۶ معیارها و اصول مهم در فرآیند عارضه یابی	۱۶۴
۳-۶ الگوهای عارضه یابی سازمانی	۱۶۵
۴-۶ مدل هفت بعدی ماروین واينه بورد	۱۶۶
۵-۶ مدل توسعه منابع انسانی HRD	۱۶۷
۶-۶ مدل هاریسون	۱۶۸
۷-۶ مدل تحلیل سه شاخگی	۱۶۹
۸-۶ عارضه یابی در منابع انسانی	۱۷۱
۹-۶ اهمیت عارضه یابی در منابع انسانی	۱۷۲
۱۰-۶ نقش نظام انگیزشی در منابع انسانی	۱۷۲
۱۱-۶ نظام انگیزشی	۱۷۳
۱۲-۶ عارضه یابی در نظام انگیزشی	۱۷۶
۱۳-۶ نظریه های نظام انگیزشی	۱۷۶
۱۴-۶ نظریه های محتوایی انگیزش کار	۱۷۷
۱۵-۶ نظریه انگیزش دو عاملی هرزبرگ	۱۷۹
۱۶-۶ نظریه دو عاملی هرزبرگ	۱۸۰
۱۷-۶ رابطه با سلسله مراتب نیازهای مازلو	۱۸۰
۱۸-۶ ارتباط بین نیازهای ERG آلدرف، سلسله مراتب پنج سطحی مازلو و نظریه دو عاملی هرزبرگ	۱۸۱

۱۸۲	۱۵-۶ نظریه آلدرف ERG
۱۸۲	۶-۶ نظریه‌های فرآیندی انگیزش کار
۱۸۴	۶-۶ مدل پورتر- لاولر
۱۸۵	۶-۶ نظریه‌های معاصر انگیزش کار
۱۸۵	۶-۶-۱ نظریه برابری انگیزش کار
۱۸۷	۶-۶-۲ رابطه میان نظریه برابری و عدالت سازمانی
۱۸۸	۶-۶-۳ نظریه اسناد (نسبت دهی)
۱۸۹	۶-۶-۴ محل کنترل اسناد
۱۹۱	۶-۶-۵ سایر نظریه‌های انگیزش کار، کنترل و نمایندگی
۱۹۱	۶-۶-۶ الگویی برای عارضه‌یابی انگیزش در منابع انسانی
۱۹۲	۶-۶-۷ الگوی تدوین شده برای عارضه‌یابی انگیزش در منابع انسانی
۱۹۷	منابع

Applied Topics in Human Resource Management

Dr. Majid Ramadan

Zahra Mokhtari

Seyed Ali Akbar Mousavinejad Naeini

مدل‌های تعالی سازمانی به عنوان چارچوبی برای ارزیابی عملکرد و سنجش میزان موفقیت سازمان‌ها در استقرار سیستم‌های نوین مدیریتی و مدیریت کیفیت جامع، کاربردهای روزافزونی پیدا کرده‌اند. این مدل‌ها به عنوان یک زبان مشترک برای مقایسه عملکرد و میزان موفقیت سازمان‌ها بکار می‌روند و به این لحاظ، مبنای طراحی جوایز متعددی قرار گرفته‌اند که در کشورهای پیشرفته صنعتی و کشورهای در حال توسعه به سازمان‌های برتر اعطاء می‌شود. یکی از معیارهای مهم در ارزیابی مبتنی بر مدل‌های تعالی سازمانی، کارکنان و منابع انسانی می‌باشد. در واقع، سازمان‌ها با هدف گذاری‌های همسو با اهداف استراتژیک خود، در حوزه منابع انسانی و تعریف و اجرای رویکردها و فرآیندهای مناسب، تلاش می‌کنند تا در یک سیستم یکپارچه، به سمت تعالی حرکت کنند. بسیاری از سیستم‌ها و ابزارهای مدیریتی که طی دهه‌های اخیر برای ارتقای سطح مدیریت به سازمان‌ها معرفی شده‌اند، روش‌هایی برای شناخت و ارزیابی به شمار می‌روند. برخی از آنها روی محصول یا بخش خاصی از سازمان متمرکز شده و برخی دیگر، فرآیند خاصی را مورد توجه قرار می‌دهند. برخی از سیستم‌ها نیز مدعی‌اند که بر تمامی ابعاد و زوایای سازمان اشراف داشته و آن را به طور فraigیر مورد ارزیابی قرار می‌دهند و شناخت جامعی از سازمان ارایه می‌کنند. امروزه تمایل به بکارگیری یک سیستم جامع برای ارزیابی سازمان و بنا کردن برنامه‌های بهبود براساس شناخت حاصل از بکارگیری آنها روندی رو به افزایش نشان می‌دهد.

ISBN: 978-600-994-434-7

9

786009

944347